

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Onderhorigheid en separatisme, koloniaal bestuur en lokale politiek op Aruba, 1816-1955

Alofs, Lucas J.

Citation

Alofs, L. J. (2011). Onderhorigheid en separatisme, koloniaal bestuur en lokale politiek op Aruba, 1816-1955. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/17992>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License:

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/17992>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Onderhorigheid en separatisme

Dit boek beschrijft het koloniaal bestuur en de lokale politiek op Aruba tussen 1816 en 1955. Deel één beschrijft de Arubaanse ervaring met koloniaal bestuur vanaf het herstel van het Nederlandse gezag in 1816 tot 1922. Aruba was onderhorig aan het bestuur op Curaçao, waar de gouverneur de spil in het bestuur was. De Koloniale Raad had weinig bevoegdheden en de eilanden buiten Curaçao zaten niet in de Raad. Daar voerden commandeurs, na 1848 gezaghebbers, het bestuur. Lokale colleges als het Vrederecht, de Adviserende Commissie en de Raad van Politie hadden weinig invloed. De invoering van stemrecht in 1869 bracht daar weinig verandering in. Wel drongen gekozen landraden aan op bestuurs hervorming en investeringen ten behoeve van de ontplooiing van Aruba. De grondwetswijzigingen van 1901 en 1922 stelden dat wetgeving moest plaatsvinden in de Rijksdelen en niet in Den Haag. Dat beloofde hervorming, maar die bleef uit.

Deel twee beschrijft de opkomst en de ondergang van de *Separacion* beweging. In 1924 vestigde de olie-industrie zich op Aruba. Er kwam een einde aan de vanzelfsprekendheid van de onderhorigheid. In 1946 formuleerden de Verenigde Naties het zelfbeschikkingsrecht: volkeren hebben recht op zelfbeschikking in de vorm van onafhankelijkheid, associatie met een ander land en integratie in een ander land. Arubanen streefden naar afscheiding van de kolonie en een directe band met Nederland, ofwel: *Separacion*! In 1948 stelde de commissie Aruba-Curaçao een federatie tussen de eilanden voor; de separatisten trokken aan het kortste eind. In 1954 kwam het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden tot stand en een jaar later de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen. De *separacion* beweging kwam ten einde, maar de *separacion* wens keerde terug.

In de epiloog komen de ontwikkelingen sinds 1955 aan bod. Op 1 januari 1986 verwierf Aruba waar het in 1947 om vroeg: een afzonderlijke positie in het Koninkrijk: *Separacion* ofwel Status Aparte. In 2010 vielen ook de resterende Antillen uit elkaar. Het Koninkrijk is kwetsbaar wegens schaalverschillen en gevoelig voor beeldvorming over en weer, terwijl een Koninkrijksgeachte ontbreekt. Dit boek eindigt daarom met een verkenning van de mogelijkheden van gemeenschappelijke identificatie in alle landen en eilanden van het Koninkrijk.

Luc Alofs (1960) is cultureel antropoloog en werkzaam aan het Instituto Pedagógico Aruba en het Historisch Museum Aruba.

Koloniaal bestuur en lokale politiek op Aruba
1816-1955